

*Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door De Open Ankh,
stichting dienstverlening gezondheidszorg.*

Modernisering van de gezondheidszorg
Achtergronden, analyse en handreikingen

Robert Mouton en Rijk van Kooij

ISBN 90 6665 713 8
NUR 805

© 2006 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, St.b. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, St.b. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 257, 1000 AG Amsterdam) te wenden.

Inhoudsopgave

Voorwoord	9
1 Inleiding	11
1.1 Aanleiding	11
1.2 Voor wie hebben wij dit boek geschreven?	12
DEEL I DE ONTWIKKELINGEN IN DE REGELGEVING	
2 Een verleden van publieke en private omhelzingen	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Zorgverzekeringen: overheid, werkgever en aanbodbeheersing	15
2.3 De zorgondernemer in historisch perspectief	18
2.4 Wie is de klant? Een toekomst van publieke en private omhelzingen	19
DEEL II HET STELSEL VAN ZORGVERZEKERINGEN	
3 Het stelsel	23
3.1 Het stelsel in retrospectief	23
3.2 De bouwstenen van het stelsel (tot 2006)	24
3.3 Het stelsel na 1 januari 2006 (ZVW en WMO)	28
3.4 Van instellingsbekostiging naar prestatiebekostiging	34
3.5 Risico's van de zorgmarkt	38
3.6 De zorgaanspraak, de indicatie, recht op zorg en zorgplicht	40
3.7 Reikwijdte van de WMO	42
3.8 Scheiden van wonen en zorg	42

4	Wet- en regelgeving	45
4.1	Schematisch overzicht en samenhang heden	45
4.2	Schematisch overzicht en samenhang na stelselwijziging	46
4.3	De wetten positioneren de zorgaanbieders	48
4.4	Mededinging, concentratie en staatssteun	50
4.5	Informatievoorziening, zorgregistratie, marktkennis	53
4.6	Boekhouding, administratieve organisatie, ICT, medische administratie	54
4.7	Toezicht en Corporate Governance	56
4.8	Financiering, bekostiging en vastgoed	57
4.9	Toelating en contracteerplicht	58
4.10	Marktordening	59
5	Tien opdrachten voor maatschappelijk ondernemers	61
5.1	Bereidwilligheid anders te kijken	61
5.2	‘Zorgen voor’ ontwikkelen naar ‘zorgen om’	61
5.3	Van kijken naar een markt naar participeren in een markt	62
5.4	De onbevangen blik naar buiten loslaten	62
5.5	Maatschappelijke onderneming	62
5.6	Initiatief	63
5.7	Conflicten, paradoxen, contrasten, transities gebruiken als uitdagingen	63
5.8	Beginpunt, ijkpunten, systemen en de rol van het verhaal	64
5.9	Visieontwikkeling	64
5.10	Wees niet naïef	65

DEEL III DE UITDAGING

6	Methoden en technieken van strategieontwikkeling	69
6.1	Inleiding	69
6.2	Stakeholdermanagement	69
6.3	Marketing	74
6.4	Organisatietheoretische benaderingen	86
6.4.1	<i>Model Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK)</i>	87
6.4.2	<i>Balanced Score Card (BSC)</i>	89
6.4.3	<i>Benchmarking</i>	90
6.4.4	<i>Business Process Redesign (BPR)</i>	92
7	Motivatie en draagvlak	97
7.1	De rol van de professional	98
7.2	De rol van het middenmanagement	99
7.3	De rol van de top	100

Nawoord	103
Over de auteurs	105

BIJLAGEN

Bijlage 1. Gebruikte afkortingen	109
Bijlage 2. Checklist marketing	113
Bijlage 3. SWOT-analyse	115
Literatuur	123